

Motion till riksdagen

1989/90:Ub700

av Gunilla Andersson och Lisbeth Staaf-Igelström

(båda s)

Utbildningen av apotekare och receptarier

I en tid av krympande resurser har Apoteksbolaget tillsammans med sjukvården byggt upp en samarbetsmodell. Denna innebär att apoteken, för att avlasta sjukvården, tagit på sig en större roll vid rådgivning i sjukvårds- och hälsofrågor.

Detta är också i linje med individens önskan att ta ansvar för sin egen situation.

Man ställer stora krav på apoteken i framtiden när det gäller för samhället att effektivisera läkemedelsbehandling och på så sätt få bukt med kostnaderna.

Dessa krav kommer att öka med den förskjutning mot högre ålder som finns inom befolkningen, och därmed ökad efterfrågan på sjukvård och läkemedelsbehandling.

En förutsättning för att uppnå en kostnadseffektiv och högkvalitativ läkemedelsförsörjning är att etablera apotek i nära anslutning till vården.

Under 80-talet har vi i Värmland byggt upp ett nät med apotek i anslutning till vårdcentraler, även i glesbygd. Dessa apotek måste bemannas med farmaceutisk personal och dessa är i dag en bristvara.

Genom ett intensivt personalsamarbete mellan apoteken lyckas vi i dag få servicen att fungera även på de minsta apoteken. Detta kommer vi inte att klara i framtiden. Ett exempel på den ökande rekryteringsvårigheten är att 4 nyligen annonserade tjänster på olika apotek i Värmland inte lockade en enda sökande eller ens en förfrågan.

Redan i början av 1980-talet påtalades ett behov av utbyggnad av utbildningen av receptarier om 40 utbildningsplatser. Statsmakterna efterkom inte detta önskemål. Inte heller budgetåret 1988/89 ökades antalet utbildningsplatser. Nu föreligger en uppenbar risk för att en helt nödvändig ökning av utbildningen inför år 1991 också uteblir. Apoteksbolagets planerade rekryteringsbehov redan tidigt under 1990-talet är så omfattande att situationen kan befaras bli ohållbar.

Bakgrunden till det stora rekryteringsbehovet under 1990-talet står att finna främst i de uppgifter som följer av statens avtal med Apoteksbolaget. Samhällets strävan till en ökad egenvård, ett förändrat konsumtionsmönster av läkemedel till följd av befolkningens förskjutning mot högre ålder samt apotekspersonalens ökade engagemang i rådgivning och information kring läkemedelshandlingen är tre viktiga utgångspunkter.

Till detta kommer ytterligare viktiga faktorer, såsom att pensionsavgångarna inom apoteksväsendet fram till mitten av 1990-talet kommer att nästan tredubblas och den lagenliga rätt till föräldraledighet m.m. som fortfarande till övervägande del nyttjas av kvinnlig personal. Till skillnad mot vad som gällde inför 1980-talet föreligger nu ingen arbetslöshet bland farmaceuter.

Apoteksbolaget AB är med sina cirka 12 000 anställda och dryga 10 miljarder i omsättning ett av landets största kunskaps- och serviceföretag. Verksamheten grundas på det avtal som slöts mellan staten och Apoteksbolaget AB i maj 1970 och som reviderats den 30 juli 1985. Enligt avtalet skall bolaget "se till att den personal som sysselsätts inom läkemedelsdistributionen uppfyller de krav som måste uppställas från säkerhetssynpunkt". Bolagets verksamhet regleras vidare av den säkerhetslagstiftning som bl.a. föreskriver att farmaceutisk behörighet krävs, dvs. apotekar- eller receptarieexamen, för att läkemedelsexpeditioner skall kunna fullgöras.

Svenskt apoteksväsende är således helt hänvisad till den rekryteringsbas som apotekare eller receptarier utgör. Alternativa rekryteringsvägar finns inte.

UHA har inför årets budgetproposition föreslagit en utökning av den farmaceutiska utbildningen med 40 platser på apotekarlinjen respektive 40 platser på receptarieutbildningen, båda 80 poäng.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av fler utbildningsplatser på apoteks- resp. receptarieutbildning.

Stockholm den 25 januari 1990

Gunilla Andersson (s)

Lisbeth Staaf-Igelström (s)